

SZEMLE

Összeállította: BALOGH PÁL*

Dakarban tíz ország egyezményt írt alá kétszakaszú tenger alatti kábelösszeköttetés létesítésére Reclfe—Dakar és Dakar—Lisszabon között, három kontinens összekötésére.

Az egyezmény aláírói: NSZK, Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország, Portugália, Svájc, Elefántcsontpart, Szenegál, Argentína és Brazília. A kábelt 1982-re helyezik üzembe.

A kábel a tervek szerint kb. egymilliárd frankba fog kerülni, s hossza 3540 tengeri mérföld lesz. A kivitelezők között lesz

* Válogatás a KG INFORMATIK tájékoztató anyagából.

várhatóan a Submarcon francia cég is, amely vezető szerepet játszik a világ tenger alatti kábelgyártásában. (*Inter-electronique*, 1979. szept. 3. [692]).

*

Az NSZK Postaiügyi minisztere, Kurt Gscheidle bejelentette, hogy az NSZK 11 városában komplett szélessávú kábeleztést valósítanak meg. Az újabb, széles körű kísérlet oka az, hogy a Német Szövetségi Posta nagyobb kiterjedésű, szélessávú hálózaton akar üzemviteli kísérleteket végezni, ill. tapasztalatokat szerezni. Ezeket a réz-, vagy üvegszálkábel-hálózatokat hosszú időn keresztül a hagyományos távbeszélő- és telex-összeköttetések megvalósítására, valamint a jövő adat-, kép- és más hasonló, szélessávú átvitt igénylő átviteli feladatainak megoldására kívánják használni. Az egyes hálózatok nagyságától függően a hálózat kiépítése 3—8 évig tart majd. (*Elektrotechnik*, 1979. szept. 7. [693]).

SZEMLE

Az angol posta üzembe helyezte az ezredik elektronikus központját a TXE 2-t. Ebből az alkalomból közölték, hogy a posta az elektronikus központok számát meg fogja kétszerezni a következő öt évben. Ez az ezredik központ a legnagyobb TXE 2 típusú központ az eddig üzembe helyezették közül. Közel 4000 előfizetőt szolgál ki jelenleg, de bővíthető egészen 7000-ig. Egy 44 éves elektromechanikus központot helyettesítettek vele, a posta korszerűsítési programja keretében. Az első TXE 2 központot 1966-ban készítették, azóta az angol

posta 160 millió fontot költött az ilyen típusú berendezésekre, és tervek szerint öt év alatt további, mintegy 650 db TXE 2-öt telepítenek, mintegy 3 millió előfizető kiszolgálására, 1984-ig. Ennek költsége kb. 150 millió font sterlinget fog kitenni.

Már 17 db TXE 4 központ is működik, amely mintegy 100 000 előfizető számára biztosítja a korszerű távbeszélő szolgáltatást. 1984-re a TXE 4-ek számát 350 körülre kívánják emelni, ez több mint 4 millió új előfizetői vonal kapcsolását teszi lehetővé.

Öt év múlva 11 millió előfizetőt tudnak kiszolgálni az addigra üzembe helyezett korszerű központok, beleértve a crossbar-központokat is. (*The Radio and Electronic Engineer*, 1979. máj. [698]).

SZEMLE

A Siemens új, 100%-osan modulálható lézercsőve minden tetszés szerinti feltúnusú képet eddig elérhetetlen, fotográfikus minőségben képes továbbítani ahhoz a képvevőhöz, amelyet a Hall cég Kieiben fejlesztett. Különösen a sajtóképek gyors továbbításánál van nagy jelentősége. A Teleképek vezetőken keresztül vagy FM-modulálva vagy AM-modulálva jutnak el a képvevőkhöz. A vezeték nélküli közvetítésnél kizárólag az FM-eljárást alkalmazzák. Mindenesetre a vevőkészülék modulációs képessége dönti el a kép minőségét. A Siemens cégnek sikerült speciális rezonátorgeometriával és módosított gáznyomással a lézercsővek eddig teljesen korlátozott modulációs képességét 100%-ra emelni. Az új He-Ne-Typ LGR 7625 lézercső kimenőteljesítménye 0,4 mW. A csövet az ugyancsak új, TM 4006 jelzésű telekép-vevőben használják. A lézer automatikusan rajzol Dry-Silver-papírra. A kész képet a természetesen működő előhívó automata adja. (*Funkschau*, 1979. aug. 17. [700]).

*

A Thomas J. Watson Research Center (Yorktown Heights, N. Y.) és az IBM Research Laboratory (San Jose, California) tudósai az IEEE Magnetic Society egyik ülésén laboromdellként két újfajta mágnesárolót mutattak be. Yorktown Heightsben egy olyan tárolót fejlesztettek ki, amelynél a buborékátmérő csak egy mikrométer, az eddigi két, három mikrométeres átmérőkkel szemben. Ez a méret 4 millió bit/cm²-es tárolásűrűséget tesz lehetővé. A San Joseban kifejlesztett két különböző mágnesbuborék-típus szintén 4 millió/cm²-es tárolásűrűséget biztosít. (*Elektrotechnische Zeit—Schrift*, 1979. aug. [701]).

*

A teljes egészében rendelésre készülő logikai rendszerek egyedi kifejlesztése 9—24 hónapot is igénybe vehet, a fejlesztésre fordított költségek csak igen nagy szériák gyártásával hozhatók be. Kis darabszámú tételeket elfogadható határidőre és költséggel csak úgy lehet szállítani, ha az igényt a gyártó legalább részben szabványosított elemekből tudja kielégíteni. Az azonos funkciójú elemekből készített különféle integrált chipeket raktáron tarthatják, azokhoz már csak a végső csatlakozásokat kell a rendelő igényei szerint megtervezni és az elemekkel egy műveletben összeépíteni. Az egységesített logikai tömbök (uncommitted logic array — ULA) technológiájában elérték azt a szintet, amelyen már működési szempontból is egyenértékű lehet a „testreszabott” rendszerekkel. Az ULA előnye a tervezésben, hogy a csatlakozásokat tervező mérnököknek már nem kell félvezető technológiai szinten gondolkodnia, minden figyelmét a logikai funkcióknak szentelheti. Az ULA-fejlesztés jelenlegi helyzetében számítani lehet 2000—4000 kapu-egyenértékű logikai tömbök kialakítására. (*Electronic Engineering*, 1979. jún. [702]).

Az elmúlt néhány évben a világpiacon növekedett a mobil telefonközpontok iránti igény. Mivel ezek teljes egységeket alkotnak, megvan az az előnyük, hogy azonnal működésbe állíthatók, míhelyt a szükséges kábeleket lefektették. Gyors fejlődésben levő távközlési hálózatok számára, vagy természeti csapás stb. által sújtott vidékeken gyors megoldást jelent egy-egy mobil központ beállítása.

A belga (antwerpeni) N. V. Bell Telephone Mfg Co. gyár olyan mobil központokat exportál, amelyek konténerbe vannak építve, és tréleren szállíthatók. Mivel méretük megfelel a nemzetközi szabványnak, vízi úton „ro/ro” (roll on-roll off) hajókon, a trélerrel együtt folytathatják útjukat. Rendeltetési helyükre érve különleges lábazatra helyezik a konténert, amely — mivel légkondicionálással is el van látva — a legkülönbözőbb klímafeltételek között is jó feltételeket biztosít a telefonközpont működéséhez. Az antwerpeni gyár nemrégiben fejlesztette ki az 500 és az 1000 vonalas Pentaconta rendszerű változatokat. (*Economic and Technica Information*, 1979. jún. [703]).

*

Románia után Görögország lesz a huszonnegyedik ország, amely a francia konstrukciójú színes-tv-rendszert választja, miután a közelmúltban aláírt görög-francia kereskedelmi egyezmény szerint 9 millió font értékben rendeltek SECAM rendszerű televíziós berendezésekből. Az egyezmény alapján széles körű együttműködésre nyílik lehetőség műszaki tapasztalatcsere, tv-program-csere, műszaki betanítás és segítségnyújtás formájában. A francia fél a szerződéses pénzügyi keret 20%-ára 22 éves hitelt nyújt. Külön megállapodás született a francia és görög gyártó cégek között, az évi 20 ezer színes vevőkészülék gyártásáról. (*Electronics Weekly*, 1979. szept. 12. [704]).

*

Amikor az ICL 1976-ban átvette a Singer Business Machines céget, kevesen hitték, hogy az ICL ezzel az átvétellel többet is nyerhet, mint rendkívül szerény piaci lehetőséget az új System Ten rendszer számára. A System Ten azonban igen jó üzletnek bizonyult, főként azóta, mióta 1977 februárjában megjelent az új, 220-as típusa is. Ez még a legmerészebb elképzeléseket is felülmúlta, mert ebből a típusból már több mint 2000-et adtak el (értékük meghaladja a 110 millió font sterlinget). Az összes System Ten típusokból már több, mint 5000 üzemel szerte a világban. Az érdeklődés fenntartásáért az ICL állandóan bővíti a System Ten hard- és software-ját. Nemrég tették lehetővé pl. az igen olcsó, kis méretű 100 jel/s sebességű mátrixnyomató csatlakoztatását is, de biztosítják a hagyományos 30 jel/s sebességű nyomtató adatállomási csatlakoztatását is. A Syster elnevezésű könyvelési programcsomagot a berendezéssel együtt adják. (*Computer Weekly* 1979. júl. 12. [705]).

SZEMLE

Japánban és az Egyesült Államokban már 50 gyártó cég kínál színes televízió-vetítő készüléket. Egyedül az USA-ban 1979-ben 100 000 fölött volt az eladott készülékek száma. Az első német gyártó a Grundig cég, amely nemrég vitte piacra a viszonylag olcsó, háromcsöves színes televízió-vetítő készülékét. A Super Color Cinema 9000 elnevezésű készülék 100 cm × 130 cm (152 cm átmérőjű) tv-képet vetít a vászonra. A három vetítőcső foszforréteg bevonatán a kép piros, zöld és kék szín-

ben jelenik meg. Mindegyik cső előtt elhelyezkedik egy optika, amely a képet a vászonra vetíti. A színes televízió-vetítők alkalmazási területe igen széles körű és összességében áttekinthetetlen.

Tulajdonképpen az alábbi főbb területeken lehet alkalmazni:

- iskolák, egyetemek, intézmények,
- konferenciák és szemináriumok rendezvényei,
- iparban és a kereskedelemben (oktatás, ülések, propaganda, vásár, kiállítás),
- vendéglátóipar,
- számítógép alkalmazásánál adatdisplay-nek stb.

(*Funkschau*, 1979. aug. 17. [694]).